

Igaühele oma

Hiljuti tekitas ajakirjanduses elevust sotsiaalministeeriumi ettepanek lisada koolide õppekavva võimalus õppida ühel veerandil aastas vastassoole mõeldud käsitööd: poisid õmblemist-kudumist, tüdrukud puutööd.

Mõte on hea, aga poolik.

Mulle isiklikult tundub üldse veider jagada tänapäeval käsitööliike sootunnuste järgi. See võis olla põhjendatud kunagi kauges minevikus, aga need põhjused on nii vanad, et neid ei mäleta enam keegi. Nõnda vist arvavadki mõned, et see on kuidagi loodusest antud. Nii see mõistagi pole.

Ka Targu Talita on kirjutanud perest, kes täies koosseisus nip-lispitsi punub – kaasa arvatud pereisa ja kolm poega. Paljusid naisi paelub jällegi puit.

Leian, et koolis võiks kõigepealt õpetada kõigile üldisi tööoskusi, mida igapäevaelus vaja läheb: nõobi õmblemist, nõelumist, toidu valmistamist, naela löömist, kruvi keeramist, lihtsamaid elektritöid (mõni tahaks siinkohal ehk mainida lambipirni vahetamist kui praegust tösisist meestetööd, kuid minu meelest on nii lihtsat tegevust üldse kummaline tööks nimetada). Edasi võiks iga õpilane ise valida, milliseid käsitööliike ta õpida tahaks.

Käsitööoskus on väärtuslik, seda tuleks hoida ja arendada, kuid see õnnestub paremini siis, kui igaüks saab meisterdada viisil, mis talle kõige käepärasem ja südamelähedasem tundub.

VIVIKA
VESKI

LUGEJA KÜSIB

Portulak-turdlehe kultivar 'Gollum'.

Lihtne lill, uus sort

Töökaaslased kinkisid mulle huvitava toailille. Mulda pistetud lipikul oli kiri "Sukulent", seega siis turdtaim ja nende hulka kuuluvad vist ka kaktused. Täpsemalt polnud määratletud. Nüüd soovingi teada, mis taimega on tegu ja kuidas tema eest hoolitseda.

Vastab

JAAN METTIK

Kuigi pealtnäha on tegu hoopis iseäraliku tegelasega, on see taim siiski vana tuttav, keda enamik inimesi tunneb kui ahvileivapuud. Tegelikult on ta nimi aga portulak-turdleht (*Crassula ovata*) ning äratundmatuks muudab taime tõsiasi, et tegu on suhteliselt uue kultivariga nimiga 'Gollum'.

Vahel kasutavad taimemüüjad ka ingliskeelset nimetust *Horn tree*, maa-keeli siis sarvepuu. Selline kirjeldav nimetus on igati õigustatud, kuna ta lehed tõesti veidi meenutavad roheliisi sarvi.

Lisaks teistsugustele lehtedele eristab kultivari põhiliigist madalam ja kompaktsem kuju ning aeglasem kasvukiirus.

Nagu metsik portulak-turdleht, kuulub ka ta kultivar 'Gollum' kõige

vastupidavamate toataimede hulka – mulla suhtes ei kapriisitse, ei karda jahedat ahiküttega tuba ega kuiva õhuga keskkütte-korterit.

Ka kahjureid ta enesele naljalt ligi ei lase. Silmad tuleks lahti hoida vaid villtäide suhtes.

Ainus, mida see taim tõeliselt kardab, on see, kui tema eest liigselt hoolitsetakse. Ülemäärane kastmine ja mõttetult suur pott võivad taime kiiresti hukkumisele määrata. Juured mädanevad ja taim kukub aknalaual olevast potist välja põrandale – sõna otseses mõttes kildudeks. Aga killud võib kõik uutesse pottidesse kasvama panna ja siis saate endale kerge vaevaga palju kauneid toataimi.

Selleks et olla tihe ja kompaktne, vajab 'Gollum' palju valgust, seda eriti talvel, mil õues on ka päeval varajane õhtutund.

Kui taim on piisavalt vana ja olete ta eest igati õigesti hoolitsenud, võib portulak-turdleht ka öide puhkeda. Kuigi seda ei juhtu kodustes tingimustes kahjuks eriti sageli, võivad tähekesi meenutavad valged öied siis terve taime valgesse loori peita. Eriti tähelepanuväärne on portulak-turdlehe õitsemine veel seetõttu, et öied avanuvad südatalvel.